

Stipendium till SvD-medarbetare

Skall studera invandrarridrott

SvD-medarbetaren Göran Löwgren har fått årets journaliststipendium på 5 000 kronor av Stockholms fritidsförvaltning. Göran Löwgren skall studera invandrarridrotten i Stockholm.

Sportjournalisten på SvD, Göran Löwgren har fått 1983 års journaliststipendium från Stockholms fritidsförvaltning.

1983 års ungdoms- och idrottsledarstipendier, 100 000 kronor fördelades till 21 personer, flertalet ledare i olika idrottsföreningar.

Bland idrottsledarna märks Rune Agén från Hammarby IF med huvudsansvaret för Hammarbys framgångsrika skidorienteringssektion, fotbollsledaren Tomas Andersson Spångå IS och simmare och ledaren Annelie Holmström från Stockholmspolisens.

Spoghard från Stockholms dövas ungdomsförening fått stipendier på vardera 5 000 kronor.

— stockholm i korthet —

Man gripen för bombhot mot bank på Värtavägen
PK-banken på Värtavägen 23 i Stockholm utrymdes under några timmar på fredagsförmiddagen efter ett telefonhot. En man som ringde banken vid 10-tiden och hotade med att en bomb skulle explodera om han inte fick de pengar han krävde. Strax därefter upptäckte bankens personal att det stod en kartong utanför ingången till banken. Polis tillkallades och kunde konstatera att kartongen endast innehöll tidningar. Polisen lyckades spåra telefonsamtal och grep mannen, som nu är misstänkt för rånförsök.

Tre allvarigt skadade vid bilolycka
Tre personer fick föras till sjukhus med allvariga skador efter en kollision på Nynäsvägen söder om Stockholm på fredagsförmiddagen.
— De enda spår vi har är broms- och sladdspår på vägbanan, säger Christer Törnfeldt, vakthavande befäl vid Handenpolisens. Bägge bilarna krockade kraftigt och den ena bilen voltade vid olyckan.
— Antagligen har en av bilarna haft för hög fart mot korsningen Nynäsvägen/Dalarövägen vilken är signalreglerad. Signalen kan ha slagit om och den ena bilen kört in i den andra, 100 meter före korsningen, säger Törnfeldt.

Sex chilener inledde hungerstrejk
Sex chilener inledde på fredagsförmiddagen en hungerstrejk på bestämd tid på Segels torg i Stockholm. De vill med sin aktion väcka opinion för fem landsmän som sitter fängslade i Chile, anklagade för delaktighet i mordet på militärguvernören i Santiago den 30 augusti.
Hungerstrejken har arrangerats av chilenska organisationer i Sverige.

helgen och kyrkorna Se sidan 10

— tid och plats —

Luddig lagstiftning
I dag kl. 15.00 ordnas en debatt med rubriken Luddig lagstiftning på Alfa Hälsocenter, Fjällgatan 23 A. Inledningsanföranden hålls av regeringsrådet Gustaf Petré och hovrättsrådet Brita Sundberg-Weitman. Arrangör är Medborgarrättsrådets Stockholmsavdelning.

Latinamerikansk folkteater
Teatro popular latinoamericano ger familjeföreställning med fabler om räven Juan av Bernardo Canal Feijoo på Skärholmens teater kl. 19. Dialogen är på spanska men visorna sjungs på svenska. Även resumé och programmet är på svenska.

- MOTEN, FÖRELÄSN. M. M.
- Skärholmens teater kl. 19: Teatro Popular Latinoamericano spelar familjeföreställningen Los Casos de Juan el Zorro.
- Teatercaféet Bristol, Stureg. 39 kl. 15: Igesundsgänget spelar bl. a. "Rosa på Bali".
- Högålderskyrkan kl. 15: Kyrkosångshög tid med Stockholms stifts kyrkosångsörbund.
- Medborgarhuset, Medborgarplatsen kl. 13: Uppvisning av karate, iaido, kendo.
- Etimografiska museet kl. 14: Visas utställ. "Totempälarnas folk — indianska fiskarebefolkningar på Amerikas nordvästkust".
- Sofia kyrka kl. 15: Stefan Therstam spelar verk av Bach, Boffen och egen improvisation.
- Birkagården, Karlbergsv. 76 kl. 19.30: Violinisten — Krystin Bierniewski spelar Paganini, Sarasate m. m.
- Starkyrkan kl. 13: Orgelkonsert med Håkan Martinsson.
- HSB-salen, Flemingg. 89 kl. 19: "José Carlos Mariátegui" arrangerar en Latinamerikansk fest.
- Ostasiatiska museet kl. 14: "Från stenåldern till T'ang-dynastin" Lena Ljungkvist visar.
- Nationalmuseum kl. 14: Bildspel om nyter varje hel timme. Kl. 13: Edward Hald-utställ. visas av Viveca Nilsson. Kl. 14: Utställ. Myter visas av Anna-Greta Wahlberg.
- Ekbygården, Vallentuna kl. 18: Familjekultur-fest med sång, musik och dans.
- Nya Bokaffet, Stockholmsv. 57 kl. 14: Barbro Högenrand, författare, talar om sin erfarenhet som adoptivmamma till barn med autistiska drag.
- Bal Palais, Kungsg. 65 kl. 20: GHEBB — Guggu Hedrenius Big Blues Band med gäster.
- Tibble Teater, Taby kl. 19.30: Doris och Felix, en engelsk komedi av Bill Manhood.
- Taby kyrka kl. 19: Oriana framför Verse Anthems för kör o. gamba-kvartett. Dir. David Anstey.
- Citykyrkan, Adolf Fredriks kyrkog. 10 kl. 20: Lars Kihlborn — trubadur med egen unik stil.
- Mosebacke etablissement, Mosebacke, torg 3: Kabare Stick Upp från 7 till 17 år. Programvärdar Pernilla Wahlgren, Tove Lindbom och My Norberg.
- Märsta Folkets Hus kl. 13 o. 16: "Klas Klättermus" av Torbjörn Egner

- spelar Storstockholms Barnteatergrupp.
- Adolf Fredriks förs. Kammakarg. 30 kl. 10: "En dag med IM".
- Högålderskyrkan kl. 15: Konsert av Capella Catharinae och Högålderskammarorkester.
- Norska kyrkan, Stigbergsg. 24 kl. 15: Konsert med domorganist Sören Gangflot och sangkoret Harpen fra Fredrikstad.
- Medelhavsmuseet, Fredsg. 2 kl. 14: Lena Sjöberg visar museet för barn.
- Hembygdsgården Muskö kl. 19: Stor trivselkväll under medv. av Accoridian Clubs Stockholmsavd. och Arne Weise med frågelekar. Dans.
- TURteatern, Karttorps C kl. 20.30: Spelas "Kabare välståndet".
- Kulturhuset, Löpsedeln kl. 13 o. 16: Videofilm "Purdah" — om två muslimska kvinnor i dagens Pakistan. Galleriet kl. 13: Visas utst. "Det andra Amerika".
- Hallwylska museet kl. 12, 13, 14 o. 15: Visas "En samlares parad".
- Kungsholms församlingssal, Parmatårn, 3 kl. 13.30: Pantomimteatern Giovanni Gåva. Kl. 14: Tipsrunda på nedre Kungsholmen för hela familjen.
- Kungsholms kyrka kl. 17: Kyrkorkören sjunger körtyr.
- DAGENS VERNISSAGER
- Konst & Grafik Studio, Ringv. 143: Stanislav v. Dobroniak kl. 15—18.
- Skärholmens konstförening, Skärholmsteaterns övre foajé: Adrian Miranda kl. 13.
- Camera Obscura, Kåkbrinken 5: Ungt tyskt fotografi kl. 13.
- Galleri Händer, Hornsg. 36: Maria Backman — Christer Jansson (skulptur) kl. 13—16.30.
- Galleri Sassi, Österlångg. 29: Theodore Radić kl. 13—17.
- Utställningshallen, Hallonbergsbibl.: Frans von Bruggen — Svante Rydberg — Anders Rönnlund — Ewa Rönnlund — Anders Segerson kl. 12.30.
- Galleri Kylhed, Hagv. 22, Taby: Fred Andersson — Gunnell von Essen — Lars Huck Hultgren — Bengt Landin — Sven Olof Norman — Per Werle kl. 13.
- Galleri Trekanten, Prästg. 15, Sigtuna: Yngve Werngren kl. 12.
- Svarta Fåret, Hornsg. 29 C: Vansinnigt ulligt (garmarb.) kl. 12—16.
- Konsthandverket, Götg. 61: Guldsmetsmästareutställning kl. 12—16.
- Galleri Classica, Utviksbacken 24: Harry Kampf kl. 11—16.

Kvällsöppet och bättre telefonservice i vården

Specialistläkare skall finnas till hands vid akutmotagningarna, patienterna skall ges besked om hur länge de behöver vänta och vårdcentralerna skall hålla öppet även på kvällstid.

Det är några av punkterna i det program som landstingets hälso- och sjukvårdsnämnd antagit för att förbättra vården vid akutmotagningar och vårdcentraler. Ett av syftena är att slussa över de mindre allvariga akutbesöken från sjukhusen till vårdcentralerna.

— Hittills har våra vårdcentraler varit så hårt belastade att de inte alltid kunnat ge vård tillräckligt snabbt, säger Elisabeth Krausz, förste sekreterare vid hälso- och sjukvårdsroteln. Det har varit svårt att komma fram på telefon och man har ibland fått vänta för länge på en

tid. Men nu öppnas nya vårdcentraler och då kan man börja ge den service som var avsikten.

Totalt finns nu drygt 100 vårdcentraler i landstinget, varav elva har tillkommit i år. Nästa år öppnas ytterligare sju och inom de närmaste fem åren byggs tolv till 34 nya vårdcentraler.

För att underlätta för den som har svårt att gå till sin egen vårdcentral under dagen skall vissa vårdcentraler hållas öppna även på kvällen. En del skall vara öppna till kl. 21 och andra till kl. 19. Vilka vårdcentraler det blir är ännu inte klart.

Svar hela dagen

Det skall också bli lättare att komma fram på telefon till vårdcentralerna. Det skall gå att få svar hela dagen. Men tidsbeställning skall också kunna göras vid personligt besök på vårdcentralerna.

Men det skall också gå att få vård även om man inte har möjlighet att åka till sin egen vård-

central. I Stockholms innerstad skall det finnas en vårdcentral på norr och en på söder, dit människor som arbetar i stan skall kunna komma, även om de egentligen bor hemma i något annat primärvårdsområde. En av dessa s. k. lättåtkomliga förmodligen att placeras vid St Eriks sjukhus.

Det blir också förändringar av jourläkarverksamheten. I dag är det främst patienter i Stockholms kommun som har möjlighet att få hembesök av läkare. I fortsättningen skall patienter i hela landstingsområdet kunna få hembesök av en läkare men bara om det finns medicinska eller andra viktiga skäl för det. Den som på något sätt kan skall uppsöka vårdcentral eller akutmottagning.

— I många fall kan det dessutom bli billigare för samhället att ha en läkare som åker hem till människor, än att driva fler kvällsöppna vårdcentraler.

I landstingets program ingår också att nybesök skall prioriteras vid sjukhusens tidsbeställda mottagningar.

— Om människor får en tid snabbt och ges kvalificerad bedömning skingrar det ofta oron, säger Elisabeth Krausz. Det medför också att kön kan minska. Även om de i en del fall måste vänta på vidare behandling vet de att de är undersökta och att en kunnig läkare har gjort en bedömning.

Andra uppgifter

Jourläkarbilarna skall i stället få andra uppgifter. Vid vissa olyckor skall de dirigeras till olycksplatsen, så att läkare kan

ta hand om de skadade direkt.

— Läkargruppen har fungerat mycket bra och vi vill inte att det skall bli svårare för människor att få hem en läkare, säger Karl-Axel Boström, sekreterare på det moderata landstingskansliet.

— I många fall kan det dessutom bli billigare för samhället att ha en läkare som åker hem till människor, än att driva fler kvällsöppna vårdcentraler.

I landstingets program ingår också att nybesök skall prioriteras vid sjukhusens tidsbeställda mottagningar.

— Om människor får en tid snabbt och ges kvalificerad bedömning skingrar det ofta oron, säger Elisabeth Krausz. Det medför också att kön kan minska. Även om de i en del fall måste vänta på vidare behandling vet de att de är undersökta och att en kunnig läkare har gjort en bedömning.

Ingrid Nilsson

Öppnade egen klinik utanför landstinget

Stockholm och startade en öppenvårdsmottagning i privat regi. 40 anställda, varav hälften läkare, arbetar där och tar emot mellan 100 och 300 patienter varje dag. Det är akutmottagning bara på vardagskvällarna, på dagarna måste man ringa och beställa tid.

Friskvårdsavdelning

I dagarna har Tronner öppnat en stor friskvårdsavdelning i nyinredda källarlokalerna. Där drivs bl. a. rökavvänjning, sjukgymnastik, massage, hälsoprofilbedömning och dietrådgivning. — Många människor är me-

dicinskt friska men de mår inte bra ändå, säger Karl-Erik Tronner. Men det kommer man inte till rätta med genom att springa en mil om dagen och hårdabanta. Vi gör en hälsoprofil, rekommenderar motion och diet för just den enskilde personen. Man skall inte krängla till det, utan leva sunt med enkla regler.

Ingrid Nilsson

Karl-Erik Tronner i sin nya friskvårdsanläggning vid en cykel som används för att rehabilitera hjärtinfarktpatienter. Foto: OWE SJOBLOM

Presskonferens stoppades

Vårdare kritiska mot narkomanplan

Narkomanvården i Stockholm är en kontroversiell fråga. När behandlingsbyrån kallade till presskonferens för att ge sin syn på en organisationsutredning, stoppades presskonferensen av förvaltningsledningen.

Som SvD berättade i gårdagens tidning, pågick en diskussion inom socialförvaltningen om hur narkomanvården skall organiseras i framtiden. Förslaget innebär att de nuvarande centrala enheterna skall spridas på de 18 socialdistrikten.

Narkomanvårdarna i behandlingsbyrån är starkt kritiska mot förslaget och kallade till presskonferens på fredagen för att ge sin syn på utredningen.

På fredag morgon fick de dock ringa återbud till massmedia, efter att förvaltningsledningen stoppat presskonferensen.

— Personalen skall sköta sitt jobb, och i det ingår inte att ordna presskonferens, säger biträdande socialdirektör Kjell E. Johansson, som stoppade presskonferensen.

Behandlingsbyrån har lagt fram ett eget förslag som går ut på att de centrala narkomanvårdsenheterna direkt knyts till distriktet, men hålls ihop som central enhet.

Remiss

Tjänstemän i förvaltningen får svara om massmedia hör av sig, men vill de kalla till sig pressen

skall det ske via förvaltningsledningen, menar han. Att allmänheten skulle vara intresserad av frågor som befinner sig på ett diskussionsstadium tror han inte.

Den kritik som behandlingsbyrån ville föra fram är omfattande.

— De har inte undersökt konsekvenserna för de flera hundra narkomaner som vi i dag har ett behandlingsansvar för, säger Catharina Holmqvist, psykolog på behandlingsgruppen.

I den gruppen finns de gravt psykiskt störda missbrukarna. Det finns ingen annan vårdform för dem och socialstyrelsen har i höst beviljat Maria ungdomsenhet och behandlingsgruppen pengar för att utarbeta vårdformer för just dessa.

"Kunnandet drunknar"

En annan viktig punkt i kritiken går ut på att kompetensen försvinner om den splittras upp.

— Det är lätt att kunnandet drunknar och suddas ut vid en total decentralisering, säger Anders Anell, socialläkare både vid behandlingsbyrån och socialdistriktet i Vällingby.

Behandlingsbyrån har lagt fram ett eget förslag som går ut på att de centrala narkomanvårdsenheterna direkt knyts till distriktet, men hålls ihop som central enhet.

Anna Jerdén

Klart för hotellbygge i Upplands Väsby

Vid årsskiftet är det byggstart för Hotell Glädjen som kommer att ligga vid Vilunda sportcentrum, alldeles intill E 4:an i Upplands Väsby.

Hotellet, som får 144 rum och kostar 30 miljoner kronor att uppföra, är det första hotell som byggs i Upplands Väsby.

— Vi har under hela 1970-talet försökt få ett hotell byggt bl. a. med tanke på näringslivets be-

hov, säger projektledare Magnus Sundbom vid Upplands Väsby kommun. Nu kan vi bli ett samhälle med fullständig service.

Upplands Väsby kommunfullmäktige har beslutat att sälja 10 000 kvm mark till Uggla byggkonsult AB som bygger hotellet. Hotellet kommer att drivas av Björn Norberg, Solentuna.

Försommaren 1985 hålls en internationell bostadsmässa, Bo 85, i Upplands Väsby och då skall hotellet stå färdigt för att ta emot de första gästerna.

"Bara bra att byta spelfält ibland"

Runt Bosse Ringholm cirklar ännu legender från hans tid som ryktbar SSU-ordförande. Inte bara därför att han utmanade näringslivet genom att köpa enstaka aktier och därigenom ställa till oreda på bolagsstämmorna, utan också för att han innehade ett oslagbart hastighetsrekord på sträckan Stockholm—Bommersvik.

Många försökte under Ringholms SSU-år slå vansinnesrekordet under resor till SSUs kursgård Bommersvik. Ingen lär ha lyckats.

Förmodligen berodde det på att Ringholm körde omkring i en bil som inte alls ansågs passande i de unga socialdemokratiska kretsarna. Ingen annan kunde ens drömma om att köpa något så osocialistiskt som en stor Mercedes. Ingen annan kunde heller rätta mötesprotokoll bakom ratten — i full fart.

INOM SSU talar man än i dag, inte utan beundran, om Ringholm som den store organisatören. Sträng arbetsdisciplin rådde och folk skulle hålla tiderna. Även ett ungdomsförbund är en arbetsplats — ingen lekstuga, var den unge Ringholms testamente när han för elva år sedan lämnade ordförandeposten för en mer anonym tillvaro i utbildnings- och arbetsdepartementen.

Plötsligt försvann han från rubrikerna. I SvDs arkiv är det en lucka på tio år då det saknas klipp om honom.

När han slutade på SSU var det många inom förbundet som tyckte det var på tiden. Ringholm var helt enkelt för duktig. Vilka ungdomar känner samhörighet med en allvetare och perfektionist som dessutom har tendenser att bli stel och formell? En helhet som ibland slog över i arrogans.

Under den bakgårdstillvaro som följde arbetade han dock idogt vidare i politiken. I nio år hade han suttit i landstinget innan han efter fjolårsvalet upphöjdes till trafiklandstingsråd.

En möjligen märklig utnämning för en politiker som specialiserat sig på sjukvårds- och utbildningsfrågor.

— Det är bra att byta spelfält ibland, säger Bosse Ringholm sedan han plötsligt fått ansvaret för länets kollektivtrafik utan att tidigare ha sysslat med trafikfrågor.

Foto: LENNART NYGREN

SJÄLV TYCKER Han inte det var så märkligt. Man skall växa om, menar han. "Expertpolitiker" som fastnar i ett fack gillar han inte alls.

Beteckningen utbildnings-specialist tarvar en anmärkning. Ringholm berättar gärna om hur långa hakorna blev under åren i utbildningsdepartementet när han ibland blev tillfrågad om sin egen utbildning.

— Ingen alls, svarade han sanningsenligt.

Mannen bakom flera utbildningsreformer och statliga utredningar i utbildningsfrågor

gick inte ens ut läroverket hemma i Skövde.

— Jag gillade inte läroverket, och det gillade inte mig.

— Man lär sig mycket på Folkets hus också. Och femton år i olika studiecirklar har inte varit bortkastade.

SOM POLITIKER betecknas Ringholm inom rörelsen som en konsekvent herre. Han driver sina frågor med en kraft som ibland får även partikollegor att besvärat skruva på sig.

Även om han själv värjer sig mot beteckningen vänstersosse

han fått den etiketten bland annat för att han inte sticker under stol med att han vill socialisera alla banker och att han anser att löntagarfonds-förslaget är för lamt.

Med löntagarfonderna skulle Ringholm inte behövt — vilket han gjorde sig känd för i SSU — köpa enstaka aktier och använda dem som entredijetter till storföretagens bolagsstämmor. På stämmorna ställde han alltid frågan om bolagens eventuella bidrag till folktopiet och moderaterna. I de samman-

hangen grälade han både med

Curi Nicolin och Marcus Wallenberg.

OCH HISTORIEN upprepar sig. På 40-årskalet för några veckor sedan förordades han av vänner i partiet en aktie i ABBA-ägda Stockholms bad-

hus.

Lite stolt viftar han med en postanvisning med den senaste aktieutdelningen. Den blev 1 krona och 20 öre.

Som en gest mot det fria näringslivet har Ringholm lovat att inte gå på Badhusets bolagsstämma och dessutom efter-sänkta hela sin aktieutdelning till ABBA.

Med fler bussflor kan man komma långt, säger han i dag.

Och Bosse Ringholm borde väl veta, kollektivresenär som han blivit.

Mercedesen har han sålt.

Ola Säll